

Кримінальне провадження на підставі угод. Третє видання

У виданні розкрито норми національного законодавства, які регламентують інститут угод у кримінальному провадженні, а також міжнародні стандарти, практику Європейського суду з прав людини та національних судів

щодо здійснення кримінального провадження на підставі даного інституту.

Додатки до навчально-наочного посібника викладені у формі схем, що розкривають зміст інституту угод у кримінальному провадженні та полегшують орієнтування в нормах чинного кримінального процесуального законодавства, сприяють формуванню уявлення щодо їх реалізації. Видання містить зразки угод в кримінальному провадженні.

Посібник розраховано на прокурорів, слідчих, суддів, адвокатів, викладачів і наукових працівників, аспірантів, здобувачів, студентів та курсантів вищих юридичних навчальних закладів, а також усіх, хто цікавиться проблемами кримінального судочинства.

ЗМІСТ

Розділ 1

НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ АКТИ, ЯКІ РЕГЛАМЕНТУЮТЬ ІНСТИТУТ УГОД У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОВАДЖЕННІ	7
1.1. Витяг з Кримінального процесуального кодексу України	7
1.2. Витяг з наказу Генеральної прокуратури України від 28.03.2019 № 51	21
1.3. Витяг з наказу Генеральної прокуратури України від 06.12.2014 № 16гн	24

Розділ 2

МІЖНАРОДНІ СТАНДАРТИ ТА СУДОВА ПРАКТИКА ЩОДО ЗДІЙСНЕННЯ КРИМІНАЛЬНОГО ПРОВАДЖЕННЯ НА ПІДСТАВІ УГОД	25
2.1. Рекомендація № R (87) 18 Комітету Міністрів Ради Європи державам-членам щодо спрощення кримінального правосуддя від 17.09.1987	25
2.2. Рекомендація № R (99) 19 Комітету Міністрів Ради Європи державам-членам щодо медіації в кримінальних справах від 15.09.1999	38
2.3. Резолюція ПАРЄ № 2245 (2018)	44
2.4. Постанова Пленуму Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ від 11.12.2015 № 13 «Про практику здійснення судами кримінального провадження на підставі угод»	49
2.5. Узагальнення Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ від 22.01.2014 «Узагальнення судової практики здійснення кримінального провадження на підставі угод»	69
2.6. Витяг з постанови Верховного Суду України від 03.03.2016 у справі № 5-347-кс-15	136

2.7. Витяг з постанови Верховного Суду від 27.02.2018 у провадженні № 51-511 км 17	138
2.8. Витяг з постанови Верховного Суду України від 21.01.2016 у справі № 5-332-кк-15	141
2.9. Витяг з постанови Верховного Суду України від 31.03.2016 у справі № 5-27-кк-16	144
2.10. Витяг з постанови Верховного Суду від 06.12.2018 у провадженні № 51-4582 км 18	151

Розділ 3

ВИТЯГ З РІШЕННЯ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СУДУ

З ПРАВ ЛЮДИНИ ВІД 29.04.2014

У СПРАВІ «NATSVLISHVILI TA TOGONIDZE

ПРОТИ ГРУЗІЇ» (ЗАЯВА № 9043/05) 155

ДОДАТКИ 171

Додаток 1. Види угод у кримінальному провадженні 171

Додаток 2. Угода про примирення 172

Додаток 3. Угода про визнання винуватості 174

Додаток 4. Особливості укладення угод
у кримінальному провадженні 176

Додаток 5. Обставини, які прокурор зобов'язаний
враховувати при вирішенні питання
про укладення угоди про визнання
винуватості 177

Додаток 6. Наслідки укладення та затвердження
угоди про примирення 178

Додаток 7. Наслідки укладення та затвердження
угоди про визнання винуватості 179

Додаток 8. Загальний порядок судового
провадження на підставі угоди 180

Додаток 9. Затвердження судом угоди
про примирення 181

Додаток 10. Затвердження судом угоди
про визнання винуватості 182

Додаток 11. Підстави для прийняття судом рішення
про відмову в затвердженні угоди 183

Додаток 12. Вирок на підставі угоди 184

<i>Додаток 13. Оскарження вироку суду першої інстанції на підставі угоди про примирення в апеляційному порядку</i>	185
<i>Додаток 14. Оскарження вироку суду першої інстанції на підставі угоди про визнання винуватості в апеляційному порядку</i>	186
<i>Додаток 15. Наслідки невиконання угоди</i>	187
<i>Зразки угод в кримінальному провадженні</i>	188
<i>Зразки клопотань про скасування вироку на підставі угод</i>	216
Список використаних джерел	224
Авторський колектив	226

Шановні колеги!

У зв'язку з приведенням кримінального процесуального законодавства України у відповідність із міжнародними стандартами чинним Кримінальним процесуальним кодексом України передбачено інститут кримінального провадження на підставі угод, що належить до особливих порядків кримінального провадження.

Вказаний інститут набув значного поширення та активно реалізується у правозастосовній практиці, оскільки є не тільки альтернативним способом вирішення кримінально-правових конфліктів, але й значно спрощує процедуру судового розгляду кримінальних проваджень, зменшує процесуальні строки та навантаження на систему судових і правоохоронних органів.

У навчально-наочному посібнику «Кримінальне провадження на підставі угод» систематизовано національні законодавчі норми, практику Європейського суду з прав людини, узагальнення та постанови Пленуму Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ та правові висновки Верховного Суду України за вказаною тематикою.

Додатки до навчально-наочного посібника викладені у формі схем з метою полегшення орієнтування в нормах Кримінального процесуального кодексу України, спрощення їх запам'ятовування та формування уявлення щодо їх реалізації.

У посібнику містяться зразки угод про примирення між потерпілим та підозрюваним (обвинуваченим), а також між прокурором та підозрюваним (обвинуваченим) про визнання винуватості.

Сподіваюсь, що дане видання стане незамінним у повсякденній практичній діяльності прокурорів, слідчих, суддів, адвокатів, викладачів і наукових працівників, аспірантів, здобувачів, студентів та курсантів вищих юридичних навчальних закладів, а також усіх, хто цікавиться проблемами кримінального судочинства

*З повагою
доктор юридичних наук, професор
А. В. Столітній*

РОЗДІЛ 1

НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ АКТИ, ЯКІ РЕГЛАМЕНТУЮТЬ ІНСТИТУТ УГОД У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОВАДЖЕННІ

1.1. Витяг з Кримінального процесуального кодексу України

Стаття 52. Обов'язкова участь захисника

1. Участь захисника є обов'язковою у кримінальному провадженні щодо особливо тяжких злочинів. У цьому випадку участь захисника забезпечується з моменту набуття особою статусу підозрюваного.

2. В інших випадках обов'язкова участь захисника забезпечується у кримінальному провадженні:

(...)

9) у разі укладення угоди між прокурором та підозрюваним чи обвинуваченим про визнання винуватості – з моменту ініціювання укладення такої угоди.

{Частина другу статті 52 доповнено пунктом 9 згідно із Законом № 198-VIII від 12.02.2015}

Стаття 56. Права потерпілого

(...)

4. На всіх стадіях кримінального провадження потерпілий має право примиритися з підозрюваним, обвинуваченим і укласти угоду про примирення. У передбачених законом України про кримінальну відповідальність та цим Кодексом випадках примирення є підставою для закриття кримінального провадження.

Стаття 65. Свідок

1. Свідком є фізична особа, якій відомі або можуть бути відомі обставини, що підлягають доказуванню під час

кримінального провадження, і яка викликана для давання показань.

2. Не можуть бути допитані як свідки:

(...)

8) особи, які брали участь в укладенні та виконанні угоди про примирення в кримінальному провадженні, – про обставини, які стали їм відомі у зв'язку з участю в укладенні та виконанні угоди про примирення;

(...)

Стаття 314. Підготовче судове засідання

(...)

3. У підготовчому судовому засіданні суд має право прийняти такі рішення:

1) затвердити угоду або відмовити в затвердженні угоди та повернути кримінальне провадження прокурору для продовження досудового розслідування в порядку, передбаченому статтями 468–475 цього Кодексу;

(...)

Стаття 314-1. Складання досудової доповіді

(...)

4. Досудова доповідь не складається:

(...)

7) у разі якщо під час підготовчого судового засідання ухвалено судові рішення про затвердження угоди, передбаченої цим Кодексом.

(...)

Стаття 394. Особливості апеляційного оскарження окремих судових рішень

(...)

3. Вирок суду першої інстанції на підставі угоди про примирення між потерпілим та підозрюваним, обвинуваченим може бути оскаржений в апеляційному порядку:

1) обвинуваченим, його захисником, законним представником виключно з підстав: призначення судом покарання,

суворішого ніж узгоджене сторонами угоди; ухвалення вироку без його згоди на призначення покарання; невиконання судом вимог, встановлених частинами п'ятою – сьомою статті 474 цього Кодексу, в тому числі нероз'яснення йому наслідків укладення угоди;

2) потерпілим, його представником, законним представником, виключно з підстав: призначення судом покарання, менш суворого, ніж узгоджене сторонами угоди; ухвалення вироку без його згоди на призначення покарання; нероз'яснення йому наслідків укладення угоди; невиконання судом вимог, встановлених частинами шостою чи сьомою статті 474 цього Кодексу;

3) прокурором виключно з підстав затвердження судом угоди у кримінальному провадженні, в якому згідно з частиною третьою статті 469 цього Кодексу угода не може бути укладена.

4. Вирок суду першої інстанції на підставі угоди між прокурором та підозрюваним, обвинуваченим про визнання винуватості може бути оскаржений:

1) обвинуваченим, його захисником, законним представником виключно з підстав: призначення судом покарання, суворішого, ніж узгоджене сторонами угоди; ухвалення вироку без його згоди на призначення покарання; невиконання судом вимог, встановлених частинами четвертою, шостою, сьомою статті 474 цього Кодексу, в тому числі нероз'яснення йому наслідків укладення угоди;

2) прокурором виключно з підстав: призначення судом покарання, менш суворого, ніж узгоджене сторонами угоди; затвердження судом угоди у провадженні, в якому згідно з частиною четвертою статті 469 цього Кодексу угода не може бути укладена.

Стаття 407. Повноваження суду апеляційної інстанції за наслідками розгляду апеляційної скарги

(...)

2. За наслідками апеляційного розгляду за скаргою на вирок суду на підставі угоди суд апеляційної інстанції, крім рішень, передбачених пунктами 1–5 частини першої цієї статті, має право скасувати вирок і направити кримінальне провадження:

1) до суду першої інстанції для проведення судового провадження у загальному порядку, якщо угода була укладена під час судового провадження;

2) до органу досудового розслідування для здійснення досудового розслідування в загальному порядку, якщо угода була укладена під час досудового розслідування.

(...)

Стаття 424. Судові рішення, які можуть бути оскаржені в касаційному порядку

(...)

3. Вирок суду першої інстанції на підставі угоди після його перегляду в апеляційному порядку, а також судові рішення суду апеляційної інстанції за результатами розгляду апеляційної скарги на такий вирок можуть бути оскаржені в касаційному порядку:

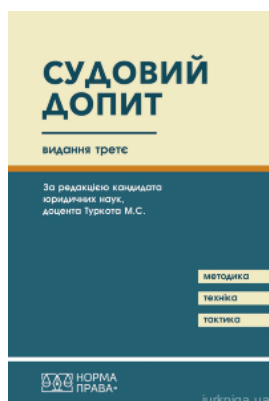
1) засудженим, його захисником, законним представником виключно з підстав: призначення судом покарання, суворішого, ніж узгоджене сторонами угоди; ухвалення вироку без згоди засудженого на призначення покарання; невиконання судом вимог, встановлених частинами четвертою – сьомою статті 474 цього Кодексу, у тому числі нероз'яснення засудженому наслідків укладення угоди;

2) потерпілим, його представником, законним представником виключно з підстав: призначення судом покарання менш суворого, ніж узгоджене сторонами угоди; ухвалення вироку без згоди потерпілого на призначення покарання; невиконання судом вимог, встановлених частинами шостою чи сьомою статті 474 цього Кодексу; нероз'яснення потерпілому наслідків укладення угоди;

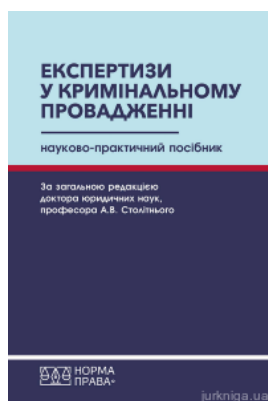
3) прокурором виключно з підстав: призначення судом покарання менш суворого, ніж узгоджене сторонами угоди; затвердження судом угоди у провадженні, в якому згідно з частиною четвертою статті 469 цього Кодексу угода не може бути укладена.

(...)

Книги, які можуть вас зацікавити

Судовий допит.
Науково-практичний
посібник. Видання
третє

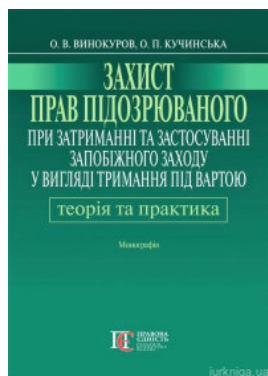
Експертизи у
кримінальному
провадженні.
Науково-практичний
посібник

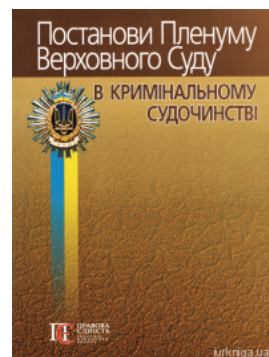
Спеціальне
кримінальне
провадження в Україні:
науково-практичний
посібник. Видання
друге

Практика проваджень в
антикорупційних
справах

Захист прав
підозрюваного при
затриманні та
застосуванні
запобіжного заходу у
вигляді тримання під
вартою: теорія і
практика

Постанови Пленуму
Верховного Суду в
кримінальному
судочинстві

Перейти до галузі права
Кримінальне право та процес

[Перейти на сайт →](#)